

عرفان ناب حسینی طبقه‌گرا نیست/ کربلا حجت را بر همه سالکان تمام کرده است

در کربلا افرادی در سنین و صنوف مختلف از زن و مرد حضور دارند و این نکته بیانگر آن است که عرفان ناب حسینی طبقه‌گرا نبوده و جنسیت و صنفیت نمی‌شناسد و هر کسی می‌تواند مطابق مزاج و طباع وجودی خود، صنف و جنس خود را به لحاظ عرفانی و سلوکی در کربلا مشاهده کند.

در کربلا افرادی در سنین و صنوف مختلف از زن و مرد حضور دارند و این نکته بیانگر آن است که عرفان ناب حسینی طبقه‌گرا نبوده و جنسیت و صنفیت نمی‌شناسد و هر کسی می‌تواند مطابق مزاج و طباع وجودی خود، صنف و جنس خود را به لحاظ عرفانی و سلوکی در کربلا مشاهده کند.

حجت‌الاسلام و المسلمین محمدجواد رودگر، رئیس پژوهشکده دین‌پژوهی پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی و نویسنده کتاب «عرفان عاشورایی»؛ در گفت‌وگو با خبرگزاری قرآنی ایران (ایکنا)، به بیان سخنانی درباره چگونگی تجلی عرفان ناب و اصیل اسلامی در حادثه کربلا هم در حیطه عرفان علمی و تعلیمی و هم در ساحت عرفان عملی و تربیتی پرداخت و اظهار کرد: اگر بخواهیم عرفان را هم به معنای حقیقی کلمه آن، هم عرفان علمی و تعلیمی و هم عرفان عملی و تربیتی مشاهده کنیم، باید آن را در آینه کربلا ببینیم.

وی با بیان این‌که در کربلا برگزیدگانی بودند که در سه میدان جهاد اصغر، جهاد اوسط و جهاد اکبر پیروز شدند، افزود: در کربلا افرادی در سنین و صنوف مختلف اعم از زنان، نوجوانان، جوانان، میان‌سالان و کهن‌سالان و فقیر و غنی، عامی و عالم و سیاه‌پوست و سفیدپوست حاضر هستند و در واقع حجت برای همه ما تمام شده است و این نکته مهم بیانگر آن است که عرفان ناب و اصیل محمدی(ص) و حسینی طبقه‌گرا نیست و جنسیت و صنفیت نمی‌شناسد.

کربلا؛ محل سلوک مناجاتیان و خراباتیان

این محقق و پژوهشگر عنوان کرد: در کربلا هم سالکان مجذوب و هم مجذوبان سالک و هم خراباتیان و هم مناجاتیان حضور دارند و هر کسی می‌تواند طبق مزاج و طباع وجودی خود، خود را در آنجا پیدا کند و ببیند که آیا از صنف حر بن یزید ریاحی، حبیب بن مظاهر، قاسم بن الحسن، علی‌اکبر، بریر، جون، زهیر و ... و یا زنانی چون حضرت زینب(س)، مادر وهب، مادر عبدالله و ... است و از این حیث حجت برای تمام کسانی که می‌خواهند طی منازل و مقامات کنند و سالک الی الله شده و با سلوک مشمول جذبه الهی شوند، تمام شده است.

رئیس پژوهشکده دین‌پژوهی پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی با تأکید بر این‌که هر کسی می‌تواند صنف و جنس خود را به لحاظ عرفانی و سلوکی در کربلا مشاهده کند، ادامه داد: ما که دنبال پیر راه و خضر طریق هستیم و معلم اخلاق و استاد سلوکی می‌خواهیم، اگر راست گفته و با خودمان صادق باشیم، اینان مطابق با استعدادهای فعلیت یافته ما در کربلا حضور دارند.

عرفان عاشورایی عرفان مبتنی بر شریعت است؛ امام حسین(ع) وقتی وارد سرزمین کربلا شدند، فرمودند که صاحب این زمین کجاست؟ گفتند فلانی است؛ زمین را خرید و گفت ما می‌خواهیم در اینجا قیام کنیم و علیه ظلم و بیداد و باطل و باطل‌گرایان بجنگیم

وی خاطرنشان کرد: از همه مهم‌تر آن‌که پیران حقیقی و انسان‌های کامل مکمل که همانا معصومین(ع) هستند، دست سالکان را می‌گیرند و پیر طریق همه شهیدان سالک و سالکان شهید کربلایی، حسین بن علی(ع) است. مگر بزرگان ما از جمله مرحوم میرزا علی‌آقای قاضی نفرمودند که من هر چه دارم از قرآن و زیارت عاشورا و امام حسین(ع) دارم؟

ز ملك تا ملكوتش حجاب برگیرند هر آن‌که ...

نویسنده کتاب‌های «عرفان قرآن»؛ و «زهره آسمان»؛ ادامه داد: به تعبیر «ز ملك تا ملكوتش حجاب برگیرند» هر آن‌که خدمت جام جهان‌نما بکند؛ اگر ما به امام حسین(ع) وصل شویم، ایشان حجاب‌ها را از جلو دیدگان ما برمی‌دارد، همان‌گونه که حجاب‌ها را «ز ملك تا ملكوت»؛ از جلوی دیدگان عاشوراییان در شب عاشورا برداشت و هر کدام جایگاه و مکانت وجودی خود را در آنجا دریافت کردند. ما هم باید همان کار را بکنیم و برای رفع حجاب‌ها از پیش دیدگانمان خود را به امام(ع) بسپاریم.

وی در توضیح این مطلب اضافه کرد: اگر ما به علی اکبر(ع)، ابوالفضل العباس(ع) و علی اصغر(ع) وصل شویم، ایشان حجاب از جلو دیدگان ما برمی‌دارند. اگر ما راست می‌گوییم و قصد خودفروبی و سرگرم کردن خود را نداریم و اگر به دنبال عرفان حقیقی و صائب و صادق هستیم، #171؛آینه در کربلاست؛ عرفان عاشورایی جامع و کامل و پویا و پایاست، جهادی و اجتهادی، سلوک و سیاست و خرد و خرابات است و در آن احساس مسئولیت‌های اجتماعی وجود دارد.

#171؛راه چنان روید که رهروان رفتند؛

رودگر عنوان کرد: اگر ما بخواهیم خدای ناکردی خود را بازی دهیم و در عالم سیر و سلوک و عرفان هم فیلم بازی بکنیم، به جایی نخواهیم رسید و در همان آرزوهای توهمی و تخیلی خود گرفتار می‌شویم تا زمانی که مرگ به سراغمان بیاید و دستمان نیز به جایی بند نباشد. اما اگر واقعاً ما بخواهیم در مسیر سیر و سلوک حقیقی گام برداریم، مطابق گفته بزرگان #171؛راه چنان روید که رهروان رفتند؛ و کدام رهروانی بهتر و صادق‌تر از رهروان عاشورایی و کدام راهبر و راهنمایی بهتر از حسین بن علی(ع) است.

عرفان حقیقی و صادق مبتنی بر شریعت است

وی در بخش دیگری از سخنان خود با بیان این‌که عرفان حقیقی و صادق و کارآمد عرفانی است که مبتنی بر شریعت باشد، گفت: این همه عرفان‌های منهای شریعت یا ضد شریعت و شریعت‌گریز انسان‌ها را به کجا رسانده‌اند؟! آنهایی که کمی صادق هستند و ریاضت‌هایی کشیده‌اند، به یک سلسله قدرت‌های طبیعی یا ماوراء طبیعی و احیاناً به یک سلسله انرژی‌های کیهانی دست یافته‌اند، حال آن‌که این‌گونه چیزها را می‌توان در قالب ورزش‌های رزمی هم به دست آورد و عرفان هم نمی‌خواهد و مهم‌تر آن‌که انسان بالاتر و والاتر از این است که به دنبال چنین چیزهایی باشد.

رودگر تصریح کرد: ما اگر واقعاً عرفان می‌خواهیم و می‌خواهیم متعلق به اخلاق الهی شویم و رنگ و رایحه الهی پیدا کنیم، کربلا و عرفان کربلایی آینه ماست. عرفان عاشورایی عرفان مبتنی بر شریعت است و بنده این نکته را بارها گفته‌ام که امام حسین(ع) وقتی وارد سرزمین کربلا شدند، فرمودند که صاحب این زمین کجاست؟ گفتند فلانی است؛ زمین را خرید و گفت ما می‌خواهیم در اینجا قیام کنیم و علیه ظلم و بیداد و باطل و باطل‌گرایان بجنگیم.

شارح رسالةالولاية افزود: این نکته نشان‌گر آن است که آنان از همان ابتدا شریعت را با تمام جزئیات آن از انجام مستحبات و ترك مکروهات آن رعایت می‌کردند. به قول مرحوم آیت‌الله‌العظمی بهجت ما باید به آنچه که می‌دانیم، عمل کنیم؛ در کربلا نیز بسیاری از چیزها را شنیده و خوانده‌ایم و باید به اینها عمل کنیم تا بتوانیم به آن عرفانی که می‌خواهیم، دست پیدا کنیم.